

Keuzedeel mbo

Orthodontieassistent

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0167

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 26-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Orthodontieassistent

Studielast

480

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Dit keuzedeel biedt een verdiepende en verbredende aanvulling op de opleiding tandartsassistent en een extra mogelijkheid op werk in de branche. Zowel vanuit de groep orthodontisten als de in orthodontie gedifferentieerde tandartsen, is veel vraag naar orthodontieassistenten/s.

Ingangsdatum certificaat

01-08-2017

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Ontwikkeld door Calibris in samenwerking met de beroepsvereniging Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT), onderwijs en werkveld.

Toelichting NLQF-niveaus

Het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF) is een manier om opleidingsniveaus met elkaar te vergelijken. Het kwalificatieraamwerk is gebruikt om in de kwalificatiedossiers het niveau van de opleiding weer te geven. Hieronder is te zien welk mbo-niveau hoort bij welk NLQF-niveau.

mbo 1 --> NLQF 1

mbo 2 --> NLQF 2

mbo 3 --> NLQF 3

mbo 4 --> NLQF 4

De beschrijving van het NLQF niveau voor kennis is gebruikt om het niveau van kennis in de kwalificatiedossiers weer te geven.

Kennis: De beginnend beroepsbeoefenaar bezit...

NLQF-Niveau 1: "basale kennis", dit houdt in: eenvoudige feiten en ideeën

NLQF-Niveau 2: "basiskennis", dit houdt in: + Feiten, ideeën, processen, materialen, middelen en begrippen

NLQF-Niveau 3: "kennis", dit houdt in: + Kernbegrippen, eenvoudige theorieën, methoden en processen

NLQF-Niveau 4: "brede en specialistische kennis", dit houdt in: + Abstracte begrippen, theorieën

Relevantie van het keuzedeel

Dit keuzedeel is een verdieping voor tandartsassistenten, omdat tandartsassistenten die dit keuzedeel volgen al kennis en vaardigheden opdoen voor het werken als orthodontieassistent.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel bevat de werkzaamheden die een orthodontieassistent uitvoert. De volgende onderwerpen zijn in de werkprocessen opgenomen:

- Verzamelt informatie voor het behandelplan;
- Voert onderdelen van orthodontische behandelingen uit;
- Geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van de orthodontische behandeling.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Uitvoeren van werkzaamheden in het kader van orthodontische zorg

Complexiteit

De orthodontieassistent heeft voor het documenteren en uitvoeren van onderdelen van een orthodontische behandeling brede kennis en vaardigheden nodig, zoals brede kennis van orthodontische afwijkingen, behandelmethoden, benodigde materialen en middelen, en vaardigheden om orthodontische handelingen uit te voeren. De orthodontieassistent voert haar werkzaamheden met betrekking tot het uitvoeren van onderdelen van een orthodontische behandeling volgens procedures en protocollen uit. De complexiteit wordt mede bepaald doordat er nauw samengewerkt dient te worden met de orthodontist en de behandeling plaatsvindt in de kleine ruimte van het mondgebied, waarbij er snel moet kunnen worden geschakeld tussen verschillende handelingen. De complexiteit wordt vergroot doordat zij ook in complexe situaties de orthodontische handelingen moet uitvoeren. Zij* heeft tevens signalerende rol met het oog op het welbevinden van de patiënt tijdens de behandeling.

* Daar waar 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De orthodontieassistent voert zelf in opdracht van de orthodontist niet risicovolle, niet-voorbehouden orthodontische handelingen uit. Het is belangrijk dat de orthodontieassistent handelt in opdracht van een bekwaame en bevoegde orthodontist en met het in acht nemen van wet- en regelgeving en geldende protocollen. Zowel de orthodontieassistent zelf als de orthodontist moet vaststellen dat zij bekwaam is om de handeling uit te voeren. De patiënt moet ook weten door welke functionaris hij wordt behandeld.

Wanneer de orthodontieassistent in opdracht van de orthodontist en met toestemming van de patiënt voorbehouden handelingen en/of risicovolle handelingen uitvoert, dan gelden de volgende aanvullende eisen. De mogelijkheid tot toezicht en tussenkomst moet verzekerd zijn doordat de orthodontist en orthodontieassistent onder 'één dak' werken en de orthodontist fysiek in de praktijk aanwezig is. Ook dient de orthodontieassistent alle aanwijzingen van de orthodontist op te volgen. De behandelgegevens worden vastgelegd in een patiëntendossier, waarvoor de orthodontist verantwoordelijk is. De orthodontieassistent is zelf verantwoordelijk voor het in opdracht van de orthodontist uitvoeren van de zelfstandig uitgevoerde handelingen en voor het geven van voorlichting en advies. De orthodontist draagt de eindverantwoordelijkheid voor de behandeling en de overige werkzaamheden in de praktijk.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van beschadigingen en problemen die kunnen ontstaan bij het gebruik van uitneembare en vaste orthodontische apparatuur
- heeft brede kennis van de belangrijkste orthodontische afwijkingen en hun oorzaken
- heeft brede kennis van de controle van uitneembare en vaste orthodontische apparatuur
- heeft brede kennis van de diagnose- en behandelplannen die door de orthodontist zijn opgesteld
- heeft brede kennis van de Richtlijn Infectiepreventie in mondzorgpraktijken
- heeft brede kennis van de verschillende behandelmethodes voor kinderen (wisselgebit), jongeren en volwassenen en de bijbehorende apparatuur, materialen en hulpmiddelen
- heeft brede kennis van de verschillende separatietechnieken, polijsttechnieken, adhesieve technieken, bondeertechnieken en bandeertechnieken
- heeft brede kennis van de wettelijke kaders, waaronder de wet BIG, met betrekking tot orthodontische handelingen
- heeft brede kennis van documenteren van de patiëntgegevens
- heeft brede kennis van ergonomie tijdens de uitvoering van en het assisteren bij orthodontische behandelingen
- heeft brede kennis van het aanbieden van orthodontische apparatuur voor herstel aan het laboratorium
- heeft brede kennis van het doel en de toepassing van bonderen en banderen
- heeft brede kennis van het doel en de toepassing van debonderen en debanderen
- heeft brede kennis van het doel en de toepassing van uitneembare apparatuur
- heeft brede kennis van het geven van voorlichting en instructie mondhygiëne
- heeft brede kennis van voorlichtings- en instructiemateriaal voor orthodontische behandelingen

- kan beschadigingen aan uitneembare en vaste apparatuur vaststellen
- kan brede kennis van de Richtlijn Tandheelkundige radiologie en van de Richtlijn Infectiepreventie in mondzorgpraktijken toepassen bij het maken van (intra-orale) röntgenfoto's voor orthodontische behandelingen
- kan brede kennis van materialen, instrumenten, elementen, afwijkingen en therapieën toepassen
- kan digitale mond-, gezichts- en profielfoto's en röntgenopnamen maken, orthodontische afdrukken/wasbeten maken en plaquekleurtest uitvoeren en poetsinstructie geven
- kan motivatiemethodieken toepassen

D1-K1: Uitvoeren van werkzaamheden in het kader van orthodontische zorg

- kan onder begeleiding van de orthodontist debanderen, debonderen en spalken verwijderen
- kan onder begeleiding van de orthodontist kapotte en losgeraakte apparatuur herstellen
- kan onder begeleiding van de orthodontist separeren, banderen, polijsten, bonderen, bogen verwisselen, inter maxillaire elastieken aanbrengen en spalken plaatsen en retentieplaten en/of dieptrekplaten plaatsen
- kan supragingivaal plaque verwijderen
- kan symptomen van gingivitis, parodontitis en retentieplaatsen herkennen

D1-K1-W1: Verzamelt informatie voor het behandelplan

Omschrijving

De orthodontieassistent maakt een patiëntendossier aan of werkt het bestaande patiëntendossier bij. Zij verzamelt informatie ten behoeve van het opstellen van het behandelplan. Zij stelt de mondhygiënische situatie van de patiënt vast. Zij documenteert de patiëntgegevens: zij maakt in overleg met de orthodontist digitale mond-, gezichts- en profielfoto's, röntgenfoto's en orthodontische afdrukken/wasbeten.

Resultaat

De benodigde records zijn verzameld en geregistreerd in het patiëntendossier.

Gedrag

De orthodontieassistent:

- werkt nauwgezet in opdracht van en op aanwijzing van de orthodontist;
- werkt volgens wet- en regelgeving, richtlijnen en protocollen;
- stelt op objectieve wijze de mondhygiënische situatie van de patiënt vast;
- documenteert volgens de geldende protocollen;
- is adequaat in het maken van de juiste orthodontische afdrukken/wasbeten;
- gebruikt de juiste termen bij het registreren van de gegevens.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren

D1-K1-W2: Voert onderdelen van orthodontische behandelingen uit

Omschrijving

De orthodontieassistent voert in opdracht van de orthodontist, op basis van het behandelplan en met toestemming van de patiënt, onderdelen van orthodontische behandelingen uit waaronder het plaatsen van uitneembare apparatuur en vaste apparatuur, het verwijderen van apparatuur en het uitvoeren van retentiecontrole. Zij observeert of de patiënt de behandeling goed doorstaat, neemt angst en onzekerheid weg en onderneemt actie bij bijzonderheden. Ter controle brengt zij verslag uit aan de orthodontist.

Resultaat

De orthodontieassistent heeft in opdracht van de orthodontist en met toestemming van de patiënt op een professionele en verantwoorde wijze onderdelen van orthodontische behandelingen uitgevoerd en laten controleren door de orthodontist.

Gedrag

De orthodontieassistent:

- werkt vakkundig, precies, bedreven en accuraat volgens de voor de tandheelkunde algemeen geldende richtlijnen, waaronder de wet BIG en de Richtlijn Infectiepreventie in mondzorgpraktijken;
- werkt op een ergonomisch verantwoorde wijze tijdens alle voorkomende situaties gedurende de behandeling;
- is adequaat in het klaarleggen van de juiste instrumenten en materialen voor de diverse orthodontische handelingen;
- voert onderdelen van orthodontische handelingen, waaronder het plaatsen van uitneembare apparatuur en vaste apparatuur, het verwijderen van apparatuur en het uitvoeren van retentiecontroles, snel, precies, bedreven en correct uit;
- herkent tijdig beschadigingen aan uitneembare en vaste apparatuur;
- zet de materialen en middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in;
- raadpleegt bij onvoorziene en risicovolle situaties tijdig de orthodontist.

D1-K1-W2: Voert onderdelen van orthodontische behandelingen uit

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Samenwerken en overleggen, Omgaan met verandering en aanpassen

D1-K1-W3: Geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van de orthodontische behandeling

Omschrijving

De orthodontieassistent geeft voorafgaand aan de orthodontische behandeling in opdracht van de orthodontist voorlichting aan de patiënt. Zij verstrekt informatie over de orthodontische behandeling aan de patiënt. Zij bevordert therapietrouw, motiveert de patiënt tot het opvolgen van adviezen en instructie t.a.v. mondhygiëne (inclusief voedingsadviezen en fluoridegebruik) en stimuleert een coöperatieve houding van de patiënt tijdens het behandelingstraject. Zij geeft voorlichting en instructie voorafgaand, tijdens en na de uit te voeren handeling over apparatuur, gebitsreiniging, voeding, nazorg, retentie en relapse.

Resultaat

De patiënt heeft voorlichting, advies en informatie ontvangen voorafgaand, tijdens en na de orthodontische behandeling.

Gedrag

De orthodontieassistent:

- verstrekt op gestructureerde wijze informatie over de behandeling en/of het behandeltraject aan de patiënt;
- geeft op een begrijpelijke manier voorlichting, advies en instructie omtrent mondhygiëne, orthodontische behandelingen en omgaan met en reinigen van geplaatste apparatuur;
- geeft voorlichting over hoe om te gaan met kapotte of losgeraakte apparatuur.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen